

FORENINGEN

FOR KIRKEGAARDSKULTUR

Fortegnelse over Foreningens Bøger.

(Fortsat fra Pag. XXIII).

De med * mærkede Bøger udlaanes ikke. De øvrige kan udlaanes til Medlemmer imod Kvittering. Laanetid: 1 Maaned.

5. Ligbrænding:

Ostium, Revue internationale sur les questions concernant nos mortes. 1926. 4°. 50 S.

Schlüter, G.: Die Feuerbestattung und ihre kulturelle Bedeutung; der Tempel des Friedens. 1922. 394 S. 8°.

Schlyter: Hålsingborg Eldbegængelseanlægning. 1930. 8°. 10 S.

Studenterforeningen Vernandis Småskrifter 326. Eldbegængelserørelsen, av Oscar Övdén. 8°. 63 S.

Svenska Eldbegængelseforeningens Skriftserie Nr. 1: Oscar Övdén: Eldbegængelsen — Framtidens gravskick. 1929. 8°. 20 S.

6. Dekoration:

Jørgensen og Egly: Dekoration og Binderi. 1924. 8°. 154 S.

7. Enkelte Kirkegaardsomraader:

Dillmann: »Der alte Friedhof in Sachsenhausen«. 1926. 8°. 86 S.

»Forskønnelsen«. 1917. 4°. (St. Petri Kirkegaard, København). 1919. (Nürnberg).

Heymann, A.: Den jød. Menighed i Horsens. 1929. 9 S. 8°. (Kirkegaarden sammesteds).

8. Diverse:

Aar bog for Gartneri. 1928. 8°. ff.
Beretning om Dansk Bylaboratorium. 1926 ff. 4°.

Böttiger, Emil: Det æstetiske Gartneris Betydning og Opgaver. 1924. 8 S.

»Vore Kirkegaarde«. *1923, *1924, 1926 ff. Kirkelig Aar bog 1923.

*Kirkelig Haandbog 1927.

*Avisudklip om Kirkegaarde December 1927—28.

Ehrencron-Müller: Gamle danske Bryllups- og Ligvers i norske Biblioteker. 1923. 8°. 61 S.

Menighedsraadenes Blad. 1927 ff. 8°.

Wadsjø, H.: Kyrkogårdskultur. 1927. 18 S. 8°.

»Vore Kirkegaarde«

forsendes for de indenlandske Abonnenters Vedkommende gennem Avispostkontoret, og Klager over mangelfuld Ekspedition samt Adresseforandring bedes derfor rettet til nærmeste Posthus. — Udenlandske Abonnenter faar Bladet tilsendt fra Ekspeditionen, Malthes Bruunsvej 3, København F., og Klager over mangelfuld Ekspedition samt Adresseforandring bedes for disses Vedkommende rettet dertil. — Der udkommer ingen Hefter i September, December og Marts.

Tilføjelser til Medlemslisten.

(Nye Medlemmer 1. April—1. August 1931).

Afdeling B.

19. Dansk Ligbrændingsforening, Midtjysk Afdeling.

Afdeling C.

373. Skriver, A. A., Kolding Landevej 96, Vejle.
374. Rasmussen, Jens, Gaardejer, Kirkeværg, Kjærbølling, Vejle.
375. Böttiger, Emil, Havearkitekt, Skanderborg.
376. Andersen, Jens, Graver, Reerslev pr. Ruds Vedby.
377. Jensen, N. P., Stenhugger, Herningvej 25, Ringkøbing.
378. Holm, Viggo, Sten- og Billedhugger, Jernbanegade 17, Hjørring.
379. Møller, J. Espen, Dekorationsbilledhugger, Røde Port, Roskilde.
380. Bovin, Charles F., Sten- og Billedhugger, Frederikshavn.
381. Qvist, Egil, Havebrugskandidat, Kirkegaardenes Kontor, Aarhus.
382. Nielsen, Emanuel, Stenhuggermester, Frederikssund.

Afdeling D.

40. Paulli & Torells Bokhandel, Göteborg, Sverige.
41. Reimer, Charles, Assistent, Alnarp, Akarp, Sverige.

Ethvert Medlem

maa kunne skaffe mindst et nyt Medlem. Virk for Tilgang af nye Medlemmer. Derved bliver Foreningen bedre i Stand til at røgte sine Opgaver.

Foreningsøkonomi.

Enhver, der kender noget til Foreningsliv og har deltaget i et saadant gennem de senere Aar, vil have erfaret et og andet herom, baade godt og ondt. Man lærer at kende en Række Mennesker, som med Liv og Lyst gaar op i Arbejdet for en eller anden Sag, hvorefter man nu kan samle sig. Der gøres fra disse Personers Side et stort, i Reglen ganske uegennyttigt Arbejde for Sagen, og man stræber for at skaffe de Medlemmer, som slutter sig om Sagen, saa mange Fordele, som det vil være muligt. Et beskedent Kontingent skal gerne strække til, saa der kan bydes Medlemmerne en vis Portion Tryksager, et vist Antal Møder og Sammenkomster og helst Rabat ved Indkøb eller Friadgang til baade det ene og det andet. Kravene om at modtage stiger, mens Evnen og Lysten til at betale Kontingent svækkes eller svigter. De, der arbejder for Sagen, høster kun ringe Tak; for det Arbejde, den Tid og den Interesse de har vist Sagen, faar de næppe engang den Tak, der ligger i større Tilslutning til Sagen, et øget Medlemstal i Foreningen og en Forbedring af de Forhold, man nu ønsker at forbedre.

»Foreningen for Kirkegaardskultur« afviger i denne Henseende ikke væsentligt fra andre Foreninger, selv om Kravene fra Medlemmerne dog ikke har været ublu, og den har i de sløje Tider, vi er inde i, maattet dele Kaar med disse. Ganske vist er Foreningens Medlemstal bestandigt steget. Fra en Begyndelse paa ca. 50 i 1920—21 naaede den op paa ca. 250 i 1926 og har nu omkring 450. Ogsaa Indtægterne er steget med det øgede Medlemsantal, ligesom Kontingentforhøjelsen paa 1 Kr., der gennemførtes for et Par Aar siden, har forøget denne Indtægt fra ca. 1200 Kr. i 1926 til 2550 Kr. i 1930. Men samtidig er ogsaa det, der er bleven ydet for disse Penge, steget ganske betydeligt, ja, i en langt højere Grad end Indtægterne. Foreningen begyndte med at udsende nogle løse Blade, hvoraf man fik et Par Stykker om Aaret. — en hæderlig omend noget utilfredsstillende Begyndelse. Man startede derefter et Tidsskrift paa 2 Hefter om Aaret, og det gik nogle Aar, — dog udkom der i et enkelt Aar ingen. Senere udvidedes de til 6 og Aaret efter til 9 Hefter om Aaret, og i en Aarrække har man staaet ved dette Antal.

Tidsskriftet, der har vundet megen Anerkendelse rundt omkring, og som ikke mindst i Udlandet har vakt Opmærksomhed om Foreningen, har gennem de sidste Aar været og er indtil videre Foreningens væsentligste og bedste Bindeled mellem Medlemmerne, ligesom det har været Foreningens bedste Agitations- og Oplysningsobjekt. Redaktionen er Medlemmerne saavel som fremmede Inter-

esserede meget taknemmelige for de anerkendende Udtalelser, der er ydet dette Blad, og det er Redaktionen Haab, at vi bestandig maa være den Tillid og den Ros værdig, som er ydet os.

Men naar Foreningen er gaaet til at yde saa betydelige Kvanta overfor Medlemmerne, og naar den bringer et Tidsskrift, som ikke ligefrem falder igennem blandt de fleste af vore Dages mange og gode Tidsskrifter, er dette ingenlunde sket gratis, og fra Kassererens Beretninger paa Generalforsamlinger og andre Møder har i de senere Aar bestandigt lydt et Varsko overfor at yde Medlemmer saa meget, som der er sket. Bladet har tynget stærkt paa Foreningens Økonomi. Vi har derfor i Aar maattet skride til en beklagelig, men højst nødvendig »Nedskæring« af dets Omfang, saaledes at det indtil videre kun kan udkomme med 8 Tekstsider i Hovednumret foruden Til læget paa billigere og ringere Papir.

Naar denne Nedskæring er gennemført, har vi den Pligt, at det Stof, der bringes, bliver det mest værdifulde, der kan fremskaffes, og det er Redaktionen Bøn til Medlemmer og andre Interesserede at skaffe os saadant sagligt og fagligt Stof, at vi kan yde netop det, som Medlemmerne ønsker, og som kan virke fremmende for Kirkegaardssagen. Der er ikke Mangel paa velvillige Forfattere, som vil forsyne Bladet med Bidrag, hver fra deres Kreds, saaledes har vi liggende flere udmærkede Bidrag til Belysning af Kirkegaardsforhold fra fremmede Egne, ligesom der er stillet flere saadanne i Udsigt. Om dette Emne beder vi derfor foreløbig ikke om mere; derimod beder vi hvem, der sidder inde med særlig Indsigt i specielle danske Kirkegaardsforhold om at sætte sig hen og skrive os en belærende og oplysende Artikel, det være sig af kortere eller længere Art. Vi søger saaledes bestandigt Bidrag om Monumenter, særligt moderne Gravminder, om disses Anbringelse, deres Indskrifter og Afpassning efter Kirkegaardene her og der, eller efter den personlige Smag, ledsaget af gode Billeder. Vi søger ligeledes Artikler og Billeder af gode og smukke Gravstedsanlæg, nye og praktiske Kapeller, Kapelinventarer, saavel som Artikler om Kirkegaardsdriftens forskellige Sider, saasom Vædligeholdelse af Gravsteder, Alléer, Tilplantning m. m. Saadanne Bidrag er til enhver Tid velkomne, og vi skal nu som før sørge for en smuk og god Gengivelse af de tilsendte Illustrationer. Ved at være Redaktionen behjælpelig med at fremskaffe læseværdigt, lødigt og velskrevet Stof, hjælper man ogsaa med til at lette Foreningsarbejdet for dem, der har paataget sig dette, og man hjælper med til, at Foreningens Aktivside, nemlig den

hvorpaa man skriver det, der ydes Medlemmerne, bliver forøget paa en udmærket Maade. Vi tillader os derfor at vente et Bidrag fra hver den, som har noget paa Hjertet, og vi venter især, at Specialisterne: Arkitekter, Billedhuggere, Stenhuggere, Kirkegaardsgartnere, Havearkitekter, Anlægsgartnere, Ingeniører m. fl., der hver for sig har deres Felt paa Kirkegaardene, gør andre delagtige i deres Erfaringer, — at de hver for sig giver et Bidrag til vort Blad, og at de ogsaa paa denne Maade forsøger at give Kirkegaardskulturen et Skub fremad.

Dette var den redaktionelle Side. En anden Side af vort Tidsskrift er dets pekuniære Indtægtsside. Denne er først og fremmest Annoncerne, og det er yderst faa Blade, der ikke maa basere en væsentlig Del af deres Økonomi paa Annoncer. Ligesaa hos os. Annoncerne har for vort Blads Vedkommende hidtil givet Foreningen en Indtægt af omtrent lige saa meget, som Kontingentet har ydet, og vi er Annoncørerne meget taknemmelige for dette, ligesom vi takker de Medlemmer, som har hjulpet os til at finde de interesserede Forretningsfolk, som har kunnet bruge vort Blad som Annonceorgan. Ret mange Mennesker er det ikke, som har været behjælpelige i denne Sag; men især har et enkelt Medlem i Provinsen med utrættelig Iver hjulpet, og har vist, hvor meget der fra Enkeltpersoners Side kan ydes selv i en lokal Egn, naar blot den rette Mand kommer til, og Sagen bliver rigtigt fremstillet.

Annoncering er i vore Dage blevet noget af et Problem, og gamle Tanker og Meninger om dette er ved at blive kuldkastet. Som en Kendsgerning er det ved Statistik og ad anden lige saa god Vej slaaet fast, at vil man have en speciel Kreds af Mennesker i Tale, gaar denne Vej ikke gennem Dagblade, men gennem den paagældende Kreds' særlige Organ. Det er positivt bevist gennem Statistik fra et københavnsk Dagblad, der mønstrer et Oplag paa over 50,000 Læsere, at naar dette for et enkelt Fags Vedkommende (hvilket Fag er i denne Forbindelse ligegyldigt) i København kunde mønstre et halvt Hundrede Læsere (hvilket fremgik af Bladets Bøger), saa kunde den tilsvarende faglige Gruppens Blad (Fagblad eller Tidsskrift) tælle 7—800 Læsere, og i et andet Tilfælde, hvor Dagbladet mønstrede ca. 150 af en bestemt Faggruppe, kunde det paagældende Fagblad møde med 3—4000 Læsere. At alene dette betyder, at Annoncen i Fagbladet eller Tidsskriftet er langt mere værd end i Dagbladet, er givet. Men dertil kommer for det første, at Annoncen i et Dagblad let »drukner« i Mængden af Annoncer, hvorimod Tidsskriftet med ringere Annoncestof, kan give den en smuk Placering, saa den let ses. For det andet

læses Dagbladene først og fremmest for Nyhedsstoffets Skyld, og Morgenavisens Værdi er ganske forsvundet, naar Middagsbladet er udkommen, og Aftenavisen faar sit Dødstød gennem Radioavisens Meddelelser. Dagspressens Levetid drejer sig kun om Timer, og Annoncerne, der ikke allerede er druknet, dør af Mangel paa »Næring« (Læselyst) allerede faa Timer efter deres Fødsel.

Ganske anderledes med Tidsskriftet. Det gemmes, det læses med Grundighed; thi her findes netop det specielle Stof, der interesserer ud over Dagen og Vejen, og som hjælper Faget paa Vej. Fagbladets og Tidsskriftets Levetid og Nytteværdi strækker sig derfor ikke blot ud over den Dag, det er udkommen, men den fortsætter, ja, den stiger maaske endog med Aarene. Med lodigt, vel tilrettelagt og righoldigt Stof i Tidsskriftet bliver dets Læseværdi meget stor, og med dets større Læseværdi faar dets Annoncer større Pengeværdi. Netop gennem Tidsskriftet med sine bestemte Læsere faar Leverandørerne fat i de Mennesker, de ønsker, og af personlig Erfaring ved jeg, at nye og varige Forretningsforbindelser netop knyttes gennem de Annoncer, som Tidsskrifter og Fagblade har. Her finder Forbrugerne de Varer, de behøver; de finder nye eller anerkendte gamle Firmaers Adresser, og de finder nye Varer, der erstatter dem, som man ikke mere vil bruge. Det gælder ikke mindst for de Kredse, som slutter sig om vort Blad, at gennem det vil Forbrugere af Artikler til Kirkegaarde og Kapeller kunne finde de Ting, de har Brug for, saasom Træplanter, Frø, Dræningsrør, Kloakrør, Hegn, Stakitter, Støttestokke, Nummerpæle, Vejmaterialer, Vedligeholdelsesmaterialer til Bygninger, Træværker osv., Inventar til Kapeller, Orgler, Stole, Tæpper, Altersager, Salmebøger, Lysekroner, Gravmonumenter osv., eller de vil finde de Firmaer, som paatager sig at udføre Arbejder paa og ved Kirkegaarde. Vel at mærke faar de kun Forbindelse med disse gennem Bladet, dersom de paagældende Firmaer averterer i det.

Der skal derfor her rettes en ny Opfordring til Firmaer, som har Interesse paa Kirkegaarde, om at give os en Annonce om deres Fabrikata, Produkter eller Arbejde. De faar en smuk Placering til en billig Penge (Prisen findes nederst paa Bagomslaget), og De er sikker paa at finde Læsere og Købere blandt vore Medlemmer. De skal ikke tro, at fordi Oplaget kun tæller 6—700, at dets Værdi som Annonceblad er ringere end det Dagblad, der tæller ti eller tyve Gange saa mange Læsere. Der findes ikke det Dagblad i dette Land, der har saa mange Gravere, Kirkegaardsgartnere, Stenhuggere, Havearkitekter, Anlægsgartnere etc. etc. som vort, og De er sikker paa at finde netop

de Læsere, som er specielt interesserede i specielle Ting, netop dem, De har Brug for at faa solgt.

Og til vore Medlemmer skal der rettes en Opfordring om at gøre de specielle Firmaer i de enkelte lokale Egne opmærksom paa, at de med Fordel vil kunne avertere i vort Tidsskrift. Se efter, hvad der i Bladet er repræsenteret fra en By som Aarhus og gør saa Deres til, at ogsaa Deres By kan blive repræsenteret lige saa smukt. Ogsaa de Næringsdrivende i Deres By har Pligt til at hverve sig Kunder, og ogsaa de har Ret til at faa afsat deres Varer eller Arbejde i vore Kredse. Og desuden findes der ogsaa Firmaer, som ser med Sympati paa vor Bevægelse, og som udelukkende af denne Aarsag vil støtte Bladet med en Annonce. Ogsaa disse Firmaer maa vi have besøgt, og ogsaa disse maa blive bekendt med vort Blad, dersom de ikke har været det før. Enhver, der vil skaffe Bladet nye Annoncer kan til enhver Tid faa Prøvenumre m. m. tilsendt fra Kontoret, blot De sender os et Brevport. Ønsker De ikke selv at tegne Annoncen, saa gør os opmærksom paa, at den kan faas, og vi skal sørge for Resten.

Og endelig beder vi om, at De vil skaffe Foreningen nye Medlemmer. Jo større Foreningen er, des større Kraft. Ikke alene giver det større økonomisk Kraft gennem det større Kontingentbeløb, men ogsaa i sig selv er det en Støtte at kunne henvise til, at vi er saa og saa mange, der har sluttet os om Sagen. Det er ikke sjældent, men endog af en Minister udtalt som noget, man nødvendigvis altid maatte spørge om, naar der kom en Anmodning til en Myndighed om Støtte: Hvem er De, og hvormange staar der bag ved Dem? Skal man til Myndighederne, nytter en enkelt Persons Henvendelse ikke ret meget; men er det en Organisation, begynder man at faa Respekt for Vedkommende, og jo større Tal han har bag sig, des mere Vægt tillægger man hans Ord. Vi lever i høj Grad i Parlamentarismens og Demokratiets Tidsalder, og vil vi virke og udrette noget, maa vi regne dermed og disponere derefter. Derfor maa vi have flere Medlemmer, og derfor maa enhver hjælpe med dertil. Der er allerede adskillige, der har gjort det, og der er Medlemmer, som har skaffet Foreningen 5, 6, 8, ja, endog 10—15 nye Medlemmer, blot ved at gøre deres Omgangs-, Bekendtskabs- eller Forretningskreds opmærksom paa, at Foreningen eksisterede. Det er jo ikke alle, der ved dette. Enhver bør gøre sit Arbejde — stort eller lille — det maa blive enhver Sag. Men begynd i Deres nærmeste Kreds og oplys den om vor Forening, dens Formaal og Virke-maade. Saa vil sikkert ogsaa De kunne skaffe Foreningen Tilgang. Mangler De Agitationsmateriale, saa skriv blot efter

Prøvehefter, Love og Indmeldelsesbrevkort, og venter De at faa Udlæg ved Indmeldelse af nye Medlemmer eller ved Tegning af Annoncer, saa skriv blot til Kontoret, saa kan vi forhandle herom.

Foreningen venter, at ethvert Medlem skaffer mindst et nyt Medlem til et Fremstød i Aar, hvor vi har arbejdet i 10 Aar. Vi har faaet Statsradiofoniens Tilsagn om at være os behjælpelige, og vi ikke blot haaber, men venter, at alle vore Medlemmer vil gøre det samme. Gør et Arbejde i Foreningens Tjeneste, og De vil ikke fortryde det. Det er ikke Bestyrelsen, der præger Foreningen og dens Vækst, men Medlemmerne, og vil De ikke have, at Bestyrelsen skal trættes i Arbejdet af en daarlig Status og et ringe foreningsmæssigt Udbytte af et stort Arbejde, da bør ogsaa De være den behjælpelig.

FRA DANSKE KIRKEGAARDE

- 29/9 (Vejle Amts Folkebl.): Udvidelsen af Daugaard Kgd. skal behandles af Haderslev Stift.
- (Skive Folkeblad): Licitation over Regulering af en Del af Ørum Kgd. foretages 15/10 Kl. 3.
 - (Holbæk Amts Avis): Den nye Kgd. i Holbæk drænes paa den ubelagte Del.
 - (Kbh. Amts Avis): Lyng-Uggerløse Sogneraad har laant 9,000 Kr. til Køb af 2,050 m² Kgd.s-areal, deraf 6,000 til Jorden og 3,000 til Anlæg og Hegn.
- 30/9 (Haderslev Soc.-Dem.): Stadsingeniør Nyholm har udarbejdet en Plan til Udvidelse af Haderslev Kgd.; den er vedtaget af Menighedsraadet i sin Helhed.
- 1/10 (Kbh. Amts Soc.-Dem.): Der skal et nyt Orgel til St. Jørgensbjerg Kapel i Rokilde (2—3000 Kr.).
- 5/10 (Roskilde Tid.): Den nye Kgd. i Roskilde udvides efter Tegning af Havearkitekt Böttiger. Der bliver 5800 Gravpladser og 900 Urnepladser. Anlægget koster 35,000 Kr. + Jordpris og Dræning.
- 7/10 (Dannevirke): Træerne om Frue Kirkeplads i Haderslev skal kappes.
- 8/10 (Nordjyll. Soc.-Dem.): Aars Kgd. udvides.
- (Møens Folkebl.): Muren omkring Fanefjord Kgd. er nu reduceret til at blive et Hegn af Net paa T-jern.
- 11/10 (Fyns Stiftstid.): Der foretages en Deling af Kgd. i Odense, saaledes at der anlægges en bred Kørevej mellem den gamle og den nye Kgd. og med Parkeringspladser og Blomsteranlæg som Forbindelsesled mellem de 2 Kgd.